

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz ustawy - Kodeks wykroczeń	Data sporządzenia 25.08.2025 r.
Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości	Źródło: Inicjatywa własna
Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pod względem legislacyjnym i merytorycznym: Arkadiusz Myrcha, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości	Nr w wykazie prac UD275
Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu <u>Opiekun legislacyjny:</u> Monika Walewska, Zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjnego tel. 22 52 12 764, e-mail: sekretariat.dl@ms.gov.pl Anna Niedźwiecka, główny specjalista, Departament Legislacyjny tel. 22 52 12 793, e-mail: Anna.Niedzwiecka@ms.gov.pl <u>Opiekun merytoryczny:</u> Michał Hara, Dyrektor Departamentu Prawa Karnego tel. 22 52 12 645, e-mail: sekretariat.dpk@ms.gov.pl	

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?					
Konieczność podjęcia prac legislacyjnych stanowi potrzeba zaostrzenia przepisów odnoszących się do niszczenia lasów w postaci m. in. szkodnictwa leśnego, a w szczególności nielegalnego pozyskiwania stoiszu jodłowego (gałęzi jodłowych), a także nielegalnego wjazdu do lasu pojazdami mechanicznymi, co niesie ze sobą znaczne zniszczenia dla flory i fauny leśnej.					
Wartość odnotowanych szkód - bezprawne korzystanie z lasu					
	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Wartość spowodowanych strat [w zł]	640 566 zł	2 847 486 zł	3 113 014 zł	19 394 913 zł	25 839 759 zł
Wartości te odzwierciedlają straty poniesione w związku z bezprawnym korzystaniem z lasów, obejmującym grupę rodzajową czynów zabronionych takich jak: nielegalne pozyskiwanie produktów i surowców pochodzenia leśnego, niszczenie zasobów przyrodniczych, nieprzestrzeganie przepisów w zakresie ochrony przeciwpożarowej, niewłaściwe zachowywanie się na terenie leśnym w zakresie ładu, porządku i utrzymania czystości oraz nieuprawniony wjazd pojazdami.					
Analiza danych pokazuje blisko 40-krotny wzrost szkód związanych z nielegalnym wjazdem pojazdami do lasów i pozyskiwaniem stoiszu jodłowego w okresie ostatnich pięciu lat. Celem przedstawienia dodatkowych danych związanych z niszczeniem lasów wskazać należy na art. 290 k.k., który reguluje kwestię nielegalnej wycinki drzew. Zgodnie z dostępnymi danymi w 2024 r. ¹ osądzonych zostało 120 osób, w tym skazanych 97 (na grzywną samoistną – 46 osób).					
Natomiast, zgodnie z danymi pozyskanymi z Ministerstwa Klimatu i Środowiska ² , liczba wykroczeń ulega corocznie istotnym wahaniom. Analogiczne wahania obserwuje się w zakresie wysokości oraz częstotliwości stosowania kary w postaci grzywny oraz środka oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia.					
Wyszczególnienie	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.	
Masa skradzionego drewna w m ³	5 440,27	10 812,15	9 105,57	5 897,45	
Wartość skradzionego drewna w zł	1 128 098,52	3 916 214,25	3 758 847,96	1 789 800,49	
Kwota zasądzona prawomocnymi wyrokami w zł	452 963,23	921 717,96	1 266 749,91	536 677,57	
Liczba zarejestrowanych przypadków kradzieży drewna	1 696	2 944	2 437	1 677	
119 k.w. [kradzież i przywłaszczenie]	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.	

¹ Sprawozdanie w sprawie osób osądzonych w pierwszej instancji według właściwości rzeczowej za rok 2024; MS nie gromadzi danych nt. wysokości zasądzonej grzywny

² pismo z 21.08.2025 r., znak: DŁŁ-WOPL.0221.9.2025.SK

Liczba pouczeń (art. 41 k.w.) udzielonych i odnotowanych w książkach służbowych lub innych dokumentach służbowych	3	33	41	13
Liczba grzywnien nałożonych w drodze mandatów karnych	156	301	256	180
Liczba wniosków o ukaranie	2	0	5	1
Suma naruszeń	161	334	302	194
Kwota nałożonych grzywnien w zł	54 250,00	106 530,00	95 550,00	64 550,00

148 k.w. [szkodnictwo leśne]	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Liczba pouczeń (art. 41 k.w.) udzielonych i odnotowanych w książkach służbowych lub w innych dokumentach służbowych	222	317	277	237
Liczba grzywnien nałożonych w drodze mandatów karnych	282	518	393	322
Liczba wniosków o ukaranie	40	24	14	21
Suma naruszeń	544	859	684	580
Kwota nałożonych grzywnien w zł	63 090,00	126 180,00	99 610,00	78 570,00

161 k.w. [wjazd pojazdem]	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Liczba pouczeń (art. 41 k.w.) udzielonych i odnotowanych w książkach służbowych lub w innych dokumentach służbowych	27 393	38 559	37 785	44 069
Liczba grzywnien nałożonych w drodze mandatów karnych	8 789	11 326	10 946	13 479
Liczba wniosków o ukaranie	121	159	205	165
Suma naruszeń	36 303	50 044	48 936	57 713
Kwota nałożonych grzywnien w zł	1 130 650,00	1 537 470,00	1 598 690,00	1 978 400,00

Przepisy karne w dotychczasowym brzmieniu nie są wystarczające, co potwierdzają następujące zjawiska:

- skokowy wzrost liczby wykroczeń związanych z **nieuprawnionym wjazdem pojazdów do lasu** (art. 161 Kodeksu wykroczeń³). **Podczas gdy w roku 2021 liczba stwierdzonych przypadków popełnienia tego wykroczenia wyniosła 36 303 przypadków, to już w roku 2024 liczba ta wyniosła 57 713, co stanowi wzrost o 59%.** Podkreślenia wymaga, że problem ten można powiązać z coraz większą dostępnością i popularnością pojazdów mechanicznych typu quad, motocykl krosowy lub innych pojazdów podobnych; wiele osób korzysta z tego typu pojazdów dla rozrywki, wjeżdżając nimi do lasu w miejscach, w których jest to niedozwolone. Skutkuje to częstokroć istotnymi uszkodzeniami i zniszczeniami środowiska leśnego, w postaci m. in. generowania znacznego hałasu czy naruszania lub unicestwiania roślin, zwierząt, grzybów lub ich siedlisk. Relatywnie niska dolegliwość kar za te przewinienia na podstawie art. 161 Kodeksu wykroczeń (grzywna od najniższej możliwej stawki, brak możliwości nałożenia nawiązki) nie sprzyja prewencji wobec wykonywania tych nagannych działań przez ludzi;

- występowanie **kradzieży stroiszu jodłowego**, co stanowi coraz większy problem w przestrzeni publicznej w ostatnim czasie⁴. Stroisz to w istocie gałąź jodłowa. Nie jest to drzewo, a zatem nie można mówić w takim przypadku o popełnieniu przestępstwa, czy też wykroczenia kradzieży drzewa.

Dane za lata 2021-2024 wskazują następujące liczby ujawnionych wykroczeń z art. 148 k.w.: 544 penalizowanych naruszeń za 2021 r., 859 penalizowanych naruszeń za 2022 r., 684 penalizowanych naruszeń za 2023 r. oraz 580 penalizowanych naruszeń za 2024 r. Stroisz kradziony jest szczególnie intensywnie w okresie przed dniem Wszystkich Świętych⁵, gdy gałęzie wykorzystuje się masowo do przystrajania grobów, co często ma charakter zorganizowanego szkodnictwa leśnego.

Obecna, utrwalona linia orzecznicza Sądu Najwyższego (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 sierpnia 1989 r., V KZP 17/89, OSNKW 1989, nr 7-12, poz. 51) stanowi, że kradzież m. in. stroiszu jodłowego czy innych elementów lasu, które nie są drzewem w ścisłym znaczeniu, nie podlega pod art. 290 Kodeksu karnego⁶ (wyrąb i kradzież drzewa powyżej wartości 800 zł) lub art. 120 Kodeksu wykroczeń (wyrąb i kradzież drzewa poniżej wartości 800 zł). Ponadto, w wyżej wymienionej utrwalonej linii orzeczniczej, sama kradzież „(...) wyrąbanych gałęzi (tzw. stroiszu) stanowi wykroczenie przewidziane w art. 148 § 1 pkt 2 k.w., niezależnie od wartości zabranego mienia”⁷. Zgodnie z tą linią orzeczniczą, kradzież stroiszu nie jest więc nigdy przestępstwem. Zatem,

³ Dz.U. z 2025 r. poz. 734.

⁴ <https://www.lasy.gov.pl/pl/informacje/aktualnosci/trwa-akcja-201estroisz201d-2> - dostęp 01.07.2025 r.

⁵ *Ibidem*.

⁶ Dz.U. z 2025 r. poz. 383.

⁷ Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 sierpnia 1989 r., V KZP 17/89, OSNKW 1989, nr 7-12, poz. 51.

w obecnym stanie prawnym, kradzież stoiszu podlega wyłącznie pod art. 148 Kodeksu wykroczeń, który przewiduje jedynie karę grzywny i ewentualną nawiązkę do 500 złotych dla pokrzywdzonego, co wydaje się niewystarczające, szczególnie pod kątem funkcji prewencyjnej prawa karnego, którą powinny pełnić odnośne przepisy penalizujące takie zachowania.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji i oczekiwany efekt

Rozwiązaniem problemów zaprezentowanych w punkcie 1 OSR jest nowelizacja przepisów ustawy – Kodeks karny⁸ (dalej jako „k.k.”) oraz ustawy – Kodeks wykroczeń⁹ (dalej jako „k.w.”).

Zmiany przepisów związanych z kradzieżą i niszczeniem gałęzi, korzeni lub krzewów i karczowaniem pniaków

Poniższe zmiany przepisów mają na celu przede wszystkim walkę ze szkodnictwem leśnym w postaci **kradzieży stoiszu jodłowego**. W duchu tego dążenia zostaną zmienione i dodane przepisy odnoszące się do czynu **szkodnictwa leśnego w postaci kradzieży i niszczenia gałęzi, korzeni lub krzewów i karczowania pniaków**, który zawiera w sobie również kradzież stoiszu jodłowego. Stoisz ten jest bowiem niczym innym niż gałęzie drzewa jodłowego.

W związku ze względami przywołanymi w pkt. 1 OSR, dla zaostrzenia odpowiedzialności za omawiany typ czynu, konieczne jest dokonanie „przepołowienia”¹⁰ czynu, na wzór przestępstwa/wykroczenia kradzieży (zob. art. 278 k.k. i 119 k.w.). Zabieg ten zostanie osiągnięty dzięki wprowadzeniu następujących modyfikacji k.k. oraz k.w.:

- Projektowana zmiana art. 148 § 1 k.w. zakłada, że w ramach odpowiedzialności wykroczeniowej za wyrąb lub kradzież gałęzi, korzeni lub krzewów i karczowanie pniaków, będzie odpowiadał tylko ten, kto wyrządzi szkodę w **wartości niższej niż 800 złotych**.
- Natomiast zgodnie z projektowanym dodaniem art. 290a § 1 k.k. (wyrąb gałęzi itd.) i istniejącym brzmieniem art. 278 § 1 k.k. (kradzież), sprawca przedmiotowego czynu, gdy **wartość szkody przekroczy 800 złotych**, będzie ponosić odpowiedzialność karną zgodnie z Kodeksem karnym. Zatem przedmiotowy czyn stanie się **przestępstwem** w sposób jednolity zarówno dla wyrębu, jak i kradzieży gałęzi, korzeni lub krzewów i karczowania pniaków, których zagrożenie ustawowe będzie takie samo jak w przypadku przestępstwa kradzieży. Za takim rozwiązaniem przemawia взгляд na spójność systemową i aksjologiczną uregulowań Kodeksu wykroczeń i Kodeksu karnego, a także oddziaływanie prewencyjne prawa karnego na społeczeństwo. Sprawca przedmiotowego czynu będzie musiał bowiem liczyć się z bardziej dolegliwymi konsekwencjami stosownie do wyższej wartości zniszczonego lub zrabowanego dobra. Za sytuację niespójną z perspektywy prawa karnego można było bowiem traktować przypadki, w których sprawca kradzieży jednego stoiszu podlegał potencjalnie tożsamej karze co sprawca kradzieży stu stoiszy. Ponadto, dodanie projektowanego art. 290a jest również uzasadnione tym, że społeczna szkodliwość powołanego czynu jest znaczna, gdyż pozyskiwanie gałęzi jodły, tzn. właśnie stoiszu z drzew iglastych, prowadzi do okaleczenia lub nawet zniszczenia drzew na skutek ich usychania, co skutkuje znacznym uszczerbkiem dla flory i fauny lasu.

Nadto, w art. 148 § 3 k.w. oraz w art. 290a § 2 k.k. zostaną wprowadzone tożsame rozwiązania dotyczące nawiązki. Zarówno w przypadku omawianego wykroczenia, jak i przestępstwa, w przypadku skazania sprawcy, sąd będzie musiał nałożyć na sprawcę nawiązkę w wysokości **podwójnej wartości przedmiotu czynu** na rzecz pokrzywdzonego. Rozwiązanie to będzie miało również wymiar prewencyjny i będzie zniechęcać do popełniania przedmiotowego czynu w formie wykroczenia albo przestępstwa. Tym samym dotychczasowe rozwiązanie przewidujące możliwość nałożenia przez sąd fakultatywnej nawiązki do wartości 500 zł, w przypadku wykroczenia, zostanie zastąpione wyżej wymienionym, możliwie bardziej dolegliwym rozwiązaniem.

Rozwiązanie o jednakowym charakterze zostanie również wprowadzone odnośnie do ścigania sprawcy omawianego czynu wobec osób najbliższych. Zarówno w zmienionym art. 148 § 2 k.w., jak i w dodanym art. 290a § 3 k.k., zostanie wprowadzony wymóg, że sprawca przedmiotowego przestępstwa albo wykroczenia przeciwko osobie najbliższej, będzie mógł być ścigany tylko wtedy, gdy wniesie o to właśnie ta osoba najbliższa, która jest pokrzywdzonym. Gdy pokrzywdzony będący jednocześnie osobą najbliższą tego nie uczyni, oskarżyciel publiczny lub służby nie będą mogły ścigać sprawcy. Rozwiązanie to funkcjonowało już w k.w., lecz jego brzmienie zostało poprawione. Natomiast konstrukcja ta została wprowadzona do nowego art. 290a k.k. § 3 k.k. dla utrzymania spójności systemowej.

⁸ Dz.U. z 2025 r. poz. 383.

⁹ Dz.U. z 2025 r. poz. 734.

¹⁰ W doktrynie prawa karnego „przepołowienie” oznacza, że ten sam typ czynu może być uznany albo za wykroczenie, albo za przestępstwo – zależnie od spełnienia określonych warunków. W przypadku kradzieży jest ona kwalifikowana jako przestępstwo, gdy wartość zrabowanego dobra przekracza 800 złotych. Natomiast kradzież jest kwalifikowana jako wykroczenie, gdy wartość zrabowanego dobra nie przekracza 800 złotych.

Projektowane dodanie art. 148 § 1a k.w. zakłada, że usiłowanie oraz podżeganie i pomocnictwo będą karalne w przypadku popełnienia omawianego czynu w formie wykroczenia. Powyższe uzasadnione jest potrzebą kompleksowej ochrony flory i fauny lasów nie tylko z perspektywy istotności tego dobra jako dobra samoistnego, ale także z perspektywy dobra ogólnego, tj. przyrody jako całości, mającej przecież pierwszorzędny wpływ m.in. na dobrostan człowieka. Karalność usiłowania wynika z faktu, że sprawca działał przecież z zamiarem popełnienia czynu zabronionego. Z tego względu już sam ten zamiar, połączony z podjęciem działań zmierzających do jego realizacji, powinien być w świetle karygodności projektowanego wykroczenia, traktowany jako sprzeczny z porządkiem prawnym. Natomiast penalizowanie podżegania i pomocnictwa rozszerza zakres karalności poza osobę, która bezpośrednio dokonuje przedmiotowego wykroczenia. Wprowadzenie karalności ww. usiłowania, podżegania i pomocnictwa jest niezbędne dla skutecznej walki z najczęściej zorganizowaną przestępczą działalnością w zakresie kradzieży gałęzi, a w szczególności stroiszy jodłowych, gdyż zakłada nieuchronność kary wobec osoby jakkolwiek współdziałającej ze sprawcą w popełnieniu przedmiotowego wykroczenia. Dzięki wprowadzeniu tego przepisu ww. osoby współdziałające będą najprawdopodobniej mniej skore do naruszania porządku prawnego, co potencjalnie przyczyni się do ograniczenia procederu kradzieży stroiszu jodłowego.

Zmiana przepisu związanego z wyrębem i kradzieżą drzewa

Projektowana zmiana w art. 120 k.w., poprzez dodanie § 2a, normującego względnie wnioskowy tryb ścigania wykroczenia wyrębu lub kradzieży **drzewa** w przypadku, gdy sprawca czynu dopuścił się go na szkodę osoby najbliższej. Jest to zmiana wynikowa, zrównująca tryb ścigania z art. 148 k.w., obejmującego wyręb gałęzi, korzeni lub krzewów, niszczenie ich lub uszkodzanie albo karczowanie pniaków oraz kradzież z lasu wyrąbanych, zniszczonych lub uszkodzonych gałęzi, korzeni lub krzewów albo wykarczowanych pniaków z art. 120 k.w., normującym w istocie tożsame zachowania (wyręb i kradzież) skierowane przeciwko drzewom. Należy podkreślić, że przepis przejściowy projektowanej ustawy zakłada, iż powyższy przepis będzie stosowany wyłącznie wobec wykroczeń popełnionych już po wejściu w życie projektowanej ustawy.

Zmiany przepisów związanych z nielegalnym wjazdem pojazdów do lasu

Poniższe zmiany przepisów mają na celu przede wszystkim walkę z licznymi przypadkami poruszania się po lasach pojazdami, **zwłaszcza quadami, motocyklami i pojazdami podobnymi**, co powoduje negatywne konsekwencje dla środowiska. Zostaną zmienione i dodane przepisy odnoszące się do **czynu wjeżdżania lub pozostawiania wszelkich pojazdów silnikowych, zaprzęgowych lub motorowerów do lasu, w miejscu nieuprawnionym**¹¹. Mając na uwadze również względy przywołane w pkt 1 OSR, projekt nowelizacji k.w. zakłada przemodelowanie art. 161 k.w. poprzez utworzenie z treści całego dotychczasowego przepisu, nowego art. 161 § 1 k.w. jako typu podstawowego tego wykroczenia, a także dodanie nowych § 2-3.

Projektowane dodanie art. 161 § 2 k.w. zakłada utworzenie typu kwalifikowanego¹² dla omawianego wykroczenia. W przypadku, gdy nieuprawniony wjazd pojazdu do lasu spowoduje znaczny hałas lub zniszczenie bądź istotne uszkodzenie roślin, zwierząt, grzybów, ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych, to sprawca będzie podlegać grzywnie nie niższej niż 500 złotych. Projektowane zwiększenie dolnej granicy kary dla typu kwalifikowanego względem typu podstawowego („zwykły” wjazd pojazdem do lasu, bez wyżej opisanych negatywnych skutków dla flory lub fauny lasu) będzie miało walor odstraszający względem uczestników ruchu drogowego, zniechęcając do dokonywania podobnych naruszeń, co w konsekwencji wpłynie pozytywnie na poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym, również na terenach leśnych. Dzięki istnieniu perspektywy wyższej kary za omawiane wykroczenie w typie kwalifikowanym, potencjalni sprawcy będą również zniechęceni do niszczenia flory i fauny lasu, co potencjalnie przyczyni się do ochrony całego środowiska naturalnego.

Projektowane dodanie art. 161 § 3 k.w. zakłada wprowadzenie fakultatywnej nawiązki do 1500 zł dla typu podstawowego (art. 161 § 1 k.w.), a obligatoryjnej nawiązki do 1500 zł dla typu kwalifikowanego (art. 161 § 2 k.w.). Nawiązka nałożona przeciwko sprawcy na rzecz pokrzywdzonego będzie miała charakter kompensacyjny wobec wystąpienia ewentualnych szkód w świecie roślinnym i zwierzęcym.

Oprócz zmian w projektowanym art. 161 k.w., projekt nowelizacji przewiduje również zmianę art. 38 § 2 k.w. Przepis ten zakłada zaostrenie wysokości kary grzywny do wysokości nie niższej niż dwukrotność dolnej granicy ustawowego zagrożenia dla sprawcy, który w ciągu dwóch lat od ostatniego prawomocnego ukarania popełnia to samo wykroczenie. Przepis ten dotyczy jedynie kierujących pojazdem mechanicznym popełniających jedno z enumeratywnie wymienionych w tym przepisie przestępstw. Zamierzeniem nowelizacji jest dodanie art. 161 k.w. do katalogu wykroczeń z art. 38 § 2 k.w., aby sprawcy tego wykroczenia podlegali ww. zaostrej karze grzywny. Dzięki temu potencjalni sprawcy wykroczenia w postaci nielegalnego wjazdu do lasu będą zniechęci do powtórzenia popełnienia tego wykroczenia z uwagi na wyższy minimalny próg kary, co potencjalnie może przyczynić się do zmniejszenia częstotliwości niszczenia fauny i flory leśnej. Wprawdzie

¹¹ Czy to ze względu na cudzą własność lasu (las prywatny), czy to ze względu na zakaz, gdy chodzi o las państwowy.

¹² Typ kwalifikowany wykroczenia albo przestępstwa to taki typ, który jest zagrożony wyższą karą i zawiera inne bardziej wyrubowane znamiona aniżeli typ podstawowy.

przepis ten dotyczy wyłącznie kierującego pojazdem mechanicznym, co spośród pojazdów wymienionych w obecnym art. 161 k.w. obejmuje pojazdy silnikowe i motorowery, a eliminuje pojazdy zaprzęgowe, ale liczba ponownych wykroczeń popełnianych przez kierujących tymi ostatnimi będzie prawdopodobnie proporcjonalnie niewielka.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Z informacji z innych państw członkowskich Unii Europejskiej o przeciwdziałaniu rozjeżdżaniu lasów przez quady, motocrossy czy samochody terenowe oraz kradzieży stoiszu wynika, że funkcjonujące rozwiązania są bardzo zróżnicowane pomiędzy krajami wspólnoty, a także wewnątrz samych państw członkowskich. Struktura własności lasów w Unii Europejskiej jest bardzo zróżnicowana, lasy prywatne stanowią około 60% wszystkich lasów Wspólnoty, natomiast o wjeździe pojazdem silnikowym do tych lasów decydują ich właściciele.

AUSTRIA

Każdy kraj związkowy w Austrii (w Austrii tylko 20% lasów stanowi własność państwa) może wprowadzać własne przepisy i rozporządzenia, które ustalają szczegółowe zasady dotyczące dostępu pojazdów silnikowych do lasów, natomiast na poziomie krajowym przedmiotowe kwestie reguluje ustawa o lasach. Naruszenie przepisów dotyczących korzystania z lasów, takich jak nielegalny wjazd pojazdami silnikowymi, może skutkować grzywną. Wysokość grzywny zależy od wagi naruszenia i może wynosić do 3,6 tys. EUR.

LITWA

Na Litwie zasady dotyczące wjazdu pojazdami silnikowymi również reguluje ustawa o lasach. W większości przypadków korzystanie z pojazdów silnikowych w terenach leśnych wymaga specjalnych zezwoleń lub spełnienia określonych warunków. Za naruszenie zasad wjazdu do lasów, które może prowadzić do zniszczeń w lesie, grozi grzywna do 2,9 tys. EUR.

CZECHY

W Czechach poruszanie się w lasach pojazdami silnikowymi możliwe jest tylko na warunkach określonych przez prawo lub na podstawie specjalnego zezwolenia, a kary za nieprzestrzeganie przepisów sięgają 100 tys. koron (około 4 tys. EUR).

RUMUNIA

W przypadku Rumunii za nielegalny wjazd do lasów grożą mandaty w wysokości 10 tys. lei (około 2 tys. EUR).

W przypadku kradzieży stoiszu, to takie pojęcie nie występuje, jednak poszczególne regulacje mogą dotyczyć kradzieży gałęzi i niszczenia drzew. Jest to najczęściej karane grzywną.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Obywatele	37 423 tys.	GUS	– Wprowadzenie odpowiedzialności karnej za kradzież lub zniszczenie gałęzi, korzeni lub krzewów i karczowanie pniaków, gdy wartość szkody przekracza 800 zł, co obejmie również kradzież stoiszu jodłowych (projektowany art. 290a k.k. oraz istniejący art. 278 k.k.). – Wprowadzenie możliwości podlegania pod typ kwalifikowany wykroczenia nieuprawnionego wjazdu pojazdem do lasu powodującego znaczny hałas lub zniszczenie bądź istotne uszkodzenie roślin, zwierząt, grzybów, ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych (art. 161 § 2 k.w.). – Wprowadzenie możliwości podlegania zaostrożonej nawiązce w wysokości do 1500 zł w przypadku popełnienia wykroczenia nieuprawnionego wjazdu pojazdem do lasu w typie podstawowym (art. 161 § 1 k.w.) albo w typie kwalifikowanym (art. 161 § 2 k.w.). – Wprowadzenie podlegania zaostrożeniu wysokości kary grzywny do wysokości nie niższej niż dwukrotność dolnej granicy ustawowego zagrożenia dla sprawcy, który w ciągu dwóch lat od ostatniego prawomocnego ukarania popełnia ponownie jedno z powyższych wykroczeń.
Sądy powszechne	377, w tym: 319 – sądy rejonowe 47 – sądy okręgowe 11 – sądy apelacyjne	Informacja powszechnie dostępna.	– Wprowadzenie obowiązku orzekania w sprawie o <u>przestępstwa</u> oraz <u>wykroczenia</u> kradzieży i niszczenia gałęzi, korzeni lub krzewów i karczowania pniaków (tzw. szkodnictwo leśne) z projektowanego art. 290a k.k. i nowelizowanego art. 148 k.w., co da narzędzia do penalizowania przypadków m. in. kradzieży stoiszu jodłowego. – Wprowadzenie obowiązku orzekania w sprawie usiłowania oraz podżegania i pomocnictwa w przypadku popełnienia powyższego <u>wykroczenia</u>.

			– Wprowadzenie obowiązku nakładania nawiązki w wysokości podwójnej wartości przedmiotu czynu, od sprawcy powyższego przestępstwa i wykroczenia na rzecz pokrzywdzonego. – Wprowadzenie obowiązku orzekania grzywny nie niższej niż 500 złotych w przypadku popełnienia typu kwalifikowanego (projektowany art. 161 § 2 k.w.) wykroczenia nieuprawnionego wjazdu pojazdem do lasu, powodującego znaczny hałas lub zniszczenie bądź istotne uszkodzenie roślin, zwierząt, grzybów, ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych. – Wprowadzenie możliwości – w przypadku typu podstawowego, a obowiązku – w przypadku typu kwalifikowanego, nakładania na sprawcę wykroczenia nieuprawnionego wjazdu pojazdem do lasu nawiązki do wartości 1500 zł. – Wprowadzenie obowiązku zaostrenia wysokości kary grzywny do wysokości nie niższej niż dwukrotność dolnej granicy ustawowego zagrożenia dla sprawcy, który w ciągu dwóch lat od ostatniego prawomocnego ukarania popełnia ponownie wykroczenie nieuprawnionego wjazdu pojazdem do lasu (art. 161 k.w.).
Prokuratorzy	5863	Mały Rocznik statystyczny GUS. 2024	– Wprowadzenie obowiązku ścigania <u>przestępstwa</u> kradzieży i niszczenia gałęzi, korzeni lub krzewów i karczowania pniaków (tzw. szkodnictwo leśne) z projektowanego art. 290a k.k. i istniejącego art. 278 k.k., gdy wartość przedmiotu czynu przekroczy 800 złotych, co da narzędzia do penalizowania przypadków m. in. masowej kradzieży stoiszu jodłowego.
Straż Leśna	1	Informacja powszechnie dostępna	– Wprowadzenie obowiązku zgłaszania policji również usiłowania oraz podżegania i pomocnictwa w przypadku popełnienia <u>wykroczenia</u> kradzieży i niszczenia gałęzi, korzeni lub krzewów i karczowania pniaków (tzw. szkodnictwo leśne) z art. 148 k.w., gdy wartość szkody nie przekroczy 800 złotych, co da narzędzia do ścigania usiłowania, podżegania do i pomocnictwa przy kradzieży stoiszu jodłowego. – Wprowadzenie obowiązku zgłaszania policji również typu kwalifikowanego (projektowany art. 161 § 2 k.w.) wykroczenia nieuprawnionego wjazdu pojazdem do lasu, powodującego znaczny hałas lub zniszczenie bądź istotne uszkodzenie roślin, zwierząt, grzybów, ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych.
Policja	1	Informacja powszechnie dostępna	– Wprowadzenie obowiązku ścigania usiłowania oraz podżegania i pomocnictwa w przypadku popełnienia <u>wykroczenia</u> kradzieży i niszczenia gałęzi, korzeni lub krzewów i karczowania pniaków (tzw. szkodnictwo leśne) z art. 148 k.w., gdy wartość szkody nie przekroczy 800 złotych, co da narzędzia do ścigania usiłowania, podżegania do i pomocnictwa przy kradzieży stoiszu jodłowego. – Wprowadzenie obowiązku ścigania typu kwalifikowanego (projektowany art. 161 § 2 k.w.) wykroczenia nieuprawnionego wjazdu pojazdem do lasu, powodującego znaczny hałas lub zniszczenie bądź istotne uszkodzenie roślin, zwierząt, grzybów, ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych.
Lasy Państwowe	1	Informacja powszechnie dostępna	– Prawdopodobny spadek liczby przestępstw związanych z nieuprawnionym wjazdem pojazdem do lasu i kradzieżą lub zniszczeniem gałęzi, korzeni lub krzewów i karczowaniem pniaków, w szczególności stoiszy jodłowych, co może wpłynąć pozytywnie na stan flory i fauny leśnej.
Właściciele prywatni lasów	ok. 3 mln	Lasy Państwowe	– Prawdopodobny spadek liczby przestępstw związanych z nieuprawnionym wjazdem pojazdem do lasu i kradzieżą lub zniszczeniem gałęzi, korzeni lub krzewów i karczowaniem pniaków, w szczególności stoiszy jodłowych, co może wpłynąć pozytywnie na stan flory i fauny leśnej należącej do prywatnych właścicieli.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013

W ramach opiniowania projekt zostanie przekazany następującym podmiotom:

- W ramach konsultacji publicznych projekt zostanie przekazany następującym podmiotom:

- Czas trwania opiniowania i konsultacji publicznych – 21 dni.

Wyniki konsultacji i opiniowania zostaną omówione po ich zakończeniu.

(ceny stałe z r.)

Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]

[illegible]

budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania		Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na wydatki sektora finansów publicznych.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Projekt zakłada, że powstanie typ kwalifikowany dla wykroczenia nielegalnego wjazdu pojazdem mechanicznym do lasu (powodowanie znacznego hałasu, niszczenie lub istotne uszkodzanie roślin, zwierząt, grzybów, ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych) – w przypadku popełnienia wykroczenia w tym typie wymierzana będzie kara grzywny w wysokości nie niższej niż 500 złotych. Z przedstawionych zestawień (w pkt 1 OSR) i w konsekwencji wobec znaczącej fluktuacji tych parametrów w ujęciu rok do roku nie jest możliwe dokonanie miarodajnego oszacowania wpływu planowanych zmian legislacyjnych na sektor finansów publicznych. Zatem projekt może wpłynąć na dochody sektora finansów publicznych, natomiast wysokość będzie uzależniona od liczby zdarzeń.											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe													
Skutki													
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)					
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa												
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw												
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe												
	(dodaj/usuń)												
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu.											
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projekt ustawy nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej i nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.											
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w tym osoby z niepełnosprawnością i starsze	Brak wpływu.											
	(dodaj/usuń)												
Niemierzalne	(dodaj/usuń)												
	(dodaj/usuń)												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń													
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu													
☐ nie dotyczy													
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).						☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy							
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:						☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☒ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:							
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczacji.						☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy							

Komentarz:

Na skutek ujęcia czynu kradzieży lub niszczenia gałęzi, korzeni lub krzewów i karczowania pniaków, w kategorię przestępstwa (oprócz istnienia tego czynu już w kategorii wykroczenia), możliwe jest wydłużenie czasu na prowadzenie spraw w wydziałach karnych sądów powszechnych ze względu na możliwe większe obłożenie sprawami z zakresu projektowanego art. 290a k.k. i istniejącego art. 278 k.k.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowana regulacja nie ma bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☒ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ inne:	

Omówienie wpływu

Wpływ na sądy powszechne został opisany w pkt 4 OSR.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja efektów projektu będzie mogła zostać przeprowadzona po 3 latach od dnia wejścia w życie ustawy, w oparciu o następujące mierniki:

- wartość szkód związanych z nieuprawnionym wjazdem pojazdów do lasów oraz nielegalnym pozyskiwaniem gałęzi stoiszu jodłowego;
- liczba postępowań karnych i wykroczeniowych wszczętych na podstawie nowych przepisów.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak załączników.